

Az ismeretkör: Alkalmazott pszichológia

Kredittartománya: 9 kredit

Tantárgyai: 1) Szenvedélybetegségek prevenciója és kezelése, 2) Munkába állító tréning, 3) Veszteségek, krízis, krízisintervenció, 4) Családszichológia és család gondozás

Tantárgy neve: Veszteségek, krízis, krízisintervenció

Kreditértéke: 3

Szak: Szociálpedagógia BA

Neptun kód: SZPANB2013, SZPALB2013

A tantárgy besorolása: kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 40 % elmélet, 60 % gyakorlat

A tanóra típusa és óraszám: heti 3 óra az adott félévben.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:

- zárthelyi dolgozat az előadások és a kötelező irodalom anyagából
- interjúkészítés veszteséget, krízist átélt klienssel
- gyakorlati órákon esetismertetésben és helyzetgyakorlatban való aktív és konstruktív részvétel

A számonkérés módja: gyakorlati jegy

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: -

A tantárgy tantervi helye: 6. félév

Előtanulmányi feltételek: -

Tantárgyleírás:

A krízishelyzet jellemzőinek, kialakulásának, fajtáinak és a krízisintervenció szabályainak megismerése. A szociálpedagógus hallgatók felkészítése a veszteségek kezelésére, krízisintervenció végzésére a szakmai kompetenciahatárok figyelembevételével. Ismeretanyag: A hallgatók elsajátítják a krízisállapot felismerésének, meghatározásának fő ismérveit, megismerik a krízis kialakulásának és lefolyásának jellemzőit, a lélektani és szociális krízishelyzet megkülönböztető jegyeit és a leggyakoribb normatív és paranormatív krízistípusok pszichodinamikai és szociális sajátosságait: adolescens krízis, életközépi krízis, időskori krízis, teljesítmény- és karrierkrízis, munkanélküliség, hajléktalanság, betegség, baleset, válás, halál, gyász, személyes illetve társadalmi trauma. Kompetenciák: A hallgatók képessé válnak a veszteséget, krízist átélt kliens megértésére, empátiás megsegítésére, a krízisintervenció végzésére a szakmai és adatvédelmi kompetenciahatárok figyelembevételével. A kurzus során érintjük a fenntartható fejlődés fogalmát, mint rendszerszervezési elvet: a jövő generációinak és a saját szükségletek kielégítésének komprehenzív és resztoratív összehangolása.

Kötelező, illetve ajánlott irodalom:

- Hajduska Marianna (2012): *Krízislélektan*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest ISBN: 978 963 4639 824
- Pilling János (2003): *Gyász*. Medicina Kiadó, Budapest ISBN: 963-242-826-9
- Bakó Tihamér (1996): *Verem mélyén. Könyv a krízisről*. Cserépfalvi Kiadó, Budapest ISBN: 963 8364 66 1
- Szabó Lajos (1996): *A krízisintervenció alapelvei*. in. Tánczos Éva (szerk.): A szociális munka elmélete és gyakorlata 2. kötet. Semmelweis Kiadó, Budapest ISBN: 963 8154 586
- Csürke József, Vörös Viktor, Osváth Péter, Árkovits Amaryl (2009, szerk.): *Mindennapi kríziseink*. Oriold és társai Kiadó, Budapest ISBN: 978 963 9771 277

Előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges, elsősorban társadalomismereti, társadalom- és szociálpolitikai, szociális munkára vonatkozó, másrészt pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi, pedagógiai

ismeretrendszerek alapjait.

- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges ismeretszerzés módjait és a legfontosabb ismeretszerzési forrásokat.
- Ismeri a különböző társadalmi és szociális problémákat, a kielégítetlen szükségleteket, a veszélyeztető tényezőket.
- Ismerettel rendelkezik a társadalomról, a szociálpedagógia felhasználóiról, célcsoportjairól és azok környezetéről.
- Ismeri a szociális, a gyermekjóléti, a gyermekvédelmi, a nevelési intézmények működését, azok jogi szabályozását.
- Ismeri a szociálpedagógia fogalomkészletét, történetét, elméleteit. Ismerettel rendelkezik a szociálpedagógia gyakorlatáról.
- Ismeri az elmélet és a gyakorlat összefüggését, szintetizálni tudja elméleti és gyakorlati ismereteit.
- Ismeri a szociálpedagógia színtereit, a szociálpedagógiában alkalmazott munkaformákat, módszereket.
- Módszertani tudással rendelkezik, átlátja a szociális szakma innovációjának lehetőségeit.
- Ismeri a szociálpedagógia szakmai, etikai normáit.
- Ismeri az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának eljárásait, eszközeit.
- Tisztában van az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveivel és gyakorlati vonatkozásaival, környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelmi vetületeivel.

b) képességei

- Képes a társadalom működési szabályszerűségeinek felismerésére, azok rendszerszerű elemzésére, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok, következmények feltárására és értelmezésére.
- Képes a szociális segítségnyújtás módszereinek alkalmazására.
- Képes a szociális problémák, szükségletek, veszélyeztető tényezők felismerésére, feldolgozására, elemzésére, kezelésére, megoldására.
- Képes a szociálpedagógia célcsoportjai szocializációjának, személyiségfejlődésének sajátosságait, törvényszerűségeit átfogóan elemezni.
- Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekérvényesítő képességének fejlesztésére.
- Képes a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, és szociális szolgáltatásokat nyújtó, valamint nevelési intézményekben szociálpedagógiai szakmai munka végzésére, az elsajátított társadalomismereti, pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi ismeretek és alapelvek alkalmazására.
- Képes a különböző helyzetű gyermekek, fiatalok és csoportjai, családja, valamint pedagógusai számára szakszerű szolgáltatásnyújtásra a nevelés, oktatás, szabadidő-pedagógia, szociálpedagógia, szociális munka korszerű eszközeivel, továbbá ezeknek a folyamatoknak a tervezésére, kivitelezésére és elemzésére.
- Képes a szociális szakmai tevékenységhez szükséges prevenció és problémakezelő módszerek, technikák hatékony és innovatív alkalmazására.
- Képes a szociálpedagógusi munkában a szakmai etikai normák hatékony érvényesítésére.
- Hatékonyan alkalmazza az informatikai eszközöket kommunikációra, információk gyűjtésére és közzétételére, társadalomtudományi adatbázisok használatára.
- Elméleti ismereteit alkalmazni képes az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem területén.

c) attitűdje

- Rendelkezik a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségével, azt hitelesen képviseli környezetében.
- Rendelkezik a társadalmi problémák iránti érzékenységgel, elkötelezett az európai értékek lokális alkalmazására, szemléletét áthatja az elesettek és kiszolgáltatottak melletti szolidaritás, az előítéletek elleni küzdelem.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra.
- Munkáját kapcsolatteremtés- és fenntartás, konfliktus-megoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Emberi kapcsolataiban humánus és etikus magatartású, szakmai feladatainak ellátása során a szociális munka etikai kódexét betartja.
- Ismereteit empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással alkalmazza.
- Egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel rendelkezik, önmagát kritikusan szemléli.
- Projekतालapú és együttműködésre épülő munkavégzés mellett elkötelezett, és értékeli a közös munkához való egyéni hozzájárulást.
- Nyitott a szakmai továbbképzésekre, módszertani innovációkban szívesen részt vállal.

- Törekszik a folyamatos szakmai önképzés megvalósítására, a szakmai továbbképzéseken való részvételre.
- A szociálpedagógiai munkáját elkötelezetten, szakmai igényességgel és minőség tudattal végzi.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
- Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmai és szakmaközi együttműködés során felelősségteljesen jár el.
- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli szakmai együttműködések során.
- Képviseli a szociálpedagógia módszereit, ismereteit. Adekvát esetben felelősségteljesen képviseli szakmai szervezeti egységét.
- Felelősséget vállal az egyénnel, csoportokkal, közösségekkel végzett szociálpedagógiai tevékenységért.
- Felelősen áll ki a szociálpedagógia jogi, etikai és szakmai normáinak betartása és védelme érdekében.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szervezeti egységét és szakmai csoportját.
- Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.

Tantárgy felelőse: Dr. Csürkéné Dr. Mándi Nikoletta PhD főiskolai tanár

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Tóth József tanársegéd